

Dosarul nr. 2rac-168/20

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, judecător – E. Cojocaru

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, judecători – A. Panov, L. Pruteanu, V. Cotorobai

ÎN C H E I E R E

23 septembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Compania de Asigurări „Galas” SA, reprezentată de avocatul Ciorba Sergiu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Compania de Asigurări „Galas” SA împotriva Regiei Transport Electric Chișinău, intervenient accesoriu SAR „Moldcargo” SA, Teterea Dumitru și SRL „UJ TAXI” privind recuperarea sumei,

împotriva deciziei din 03 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de către Compania de Asigurări „Galas” SA, reprezentată de avocatul Ciorba Sergiu, fiind menținută hotărârea din 06 noiembrie 2019 a Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani,

c o n s t a t ă :

La 02 aprilie 2018, Compania de Asigurări „Galas” SA s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Regiei Transport Electric Chișinău, intervenient accesoriu SAR „Moldcargo” SA, Teterea Dumitru și SRL „UJ TAXI” privind recuperarea sumei.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 20 mai 2017, Teterea Dumitru, a solicitat și a încheiat cu Compania de Asigurări „Galas” SA un contract de asigurare de răspundere civilă nr. RCAI XXXX din 20 mai 2017, pentru un număr limitat de persoane și anume fiind inclus sub protecția de asigurare de răspundere civilă doar Teterea Dumitru, în calitate de persoană fizică.

La 03 decembrie 2017, în mun. Chișinău, s-a produs un accident rutier cu participarea autovehiculului de model Dacia Logan cu n/î XXXX, care era condus de către Teterea Dumitru, și troleibuzul de model AKSM XXXX cu n/î XXXX, care aparține Regiei Transport Electric Chișinău, fiind condus de către Cuzmenco Ion.

Prin Decizia și procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI04 045469 din 03 decembrie 2017, vinovat de producerea accidentului rutier a fost recunoscut conducătorul autovehiculului de model Dacia Logan cu n/î XXXX, Teterea

Dumitru, care în cadrul examinării dosarului administrativ a refuzat să comunice locul de muncă, dar care a prezentat polița de asigurare de răspundere civilă nr. RCAI XXXX din 20 mai 2017, care era emisă de Compania de Asigurări „GALAS” SA.

După producerea accidentului rutier menționat, la 06 decembrie 2017, reprezentantul Regiei Transport Electric Chișinău, Demian Gheorghe, a depus la Compania de Asigurări „GALAS” SA o cerere de restituire a pagubei în legătură cu deteriorarea troleibuzului de model AKSM XXXX cu n/î XXXX.

Astfel, Compania de Asigurări „GALAS” SA, după citarea persoanei vinovate de producerea accidentului rutier, Teterea Dumitru, cu participarea reprezentantului persoanei păgubite, a efectuat constatarea daunelor, fiind întocmit procesul-verbal de constatare a daunelor din 14 decembrie 2017, în care au fost indicate deteriorările cauzate troleibuzului de model AKSM XXXX cu n/î XXXX.

Ulterior, de către Regia Transport Electric Chișinău, a fost prezentat Actul de defect nr. 22, conform căruia s-a stabilit că costul pieselor și a materialelor necesare pentru restabilirea/repararea troleibuzului AKSM XXXX cu n/î XXXX, constituie suma de 11604,71 lei, iar costul lucrărilor de manoperă constituie suma de 1980,42 lei, ceea ce în total constituie suma de 13585,13 lei.

Totodată, deoarece persoana vinovată de producerea accidentului rutier, Teterea Dumitru, contrar prevederilor legale, nu a înștiințat în termenul și modul stabilit Compania de Asigurări „GALAS” SA despre producerea accidentului rutier menționat și nu a prezentat actele necesare, și deoarece după cum s-a menționat mai sus, nici în cadrul examinării dosarului administrativ a refuzat să comunice locul său de muncă, Compania de Asigurări „GALAS” SA, în paralel cu examinarea dosarului de daune deschis pe acest caz, a interpelat Camera de Licențiere a Republicii Moldova prin Demersul nr.1127 din 19 decembrie 2017, solicitând informație dacă autovehiculul de model Dacia Logan cu n/î XXXX este inclus în licența căreiva companii de taxi.

Conform Acordului din 28 decembrie 2017, care a fost semnat de către Compania de Asigurări „GALAS” SA și Regia Transport Electric Chișinău, părțile au convenit că cuantumul daunei constituie 11604 lei.

Astfel, prin ordinul de plată nr.2253 din 03 ianuarie 2018, Compania de Asigurări „GALAS” SA a achitat prin transfer bancar Regiei Transport Electric Chișinău despăgubirea de asigurare în mărime de 11604 lei.

Ulterior, prin scrisoarea nr.05/02/-I-844/1 din 29 decembrie 2017, care a fost recepționată de către Compania de Asigurări „GALAS” SA la 05 ianuarie 2018, fiind înregistrată cu numărul de intrare nr. 57, Agenția Servicii Publice a Republicii Moldova, care este succesorul Camerei de Licențiere a Republicii Moldova, a informat Compania de Asigurări „GALAS” SA despre faptul că, potrivit informației conținute în Registrul actelor permissive (licențelor), unitatea de transport Dacia Logan cu n/î XXXX, figurează în anexă la licența SRL „UJ TAXI”, seria A MMII nr. XXXX din 17 martie 2016, eliberată pentru genul de activitate: „transport rutier contra cost”, cu termenul de valabilitate de până la 16 martie 2024.

Dat fiind faptul că prin răspunsul Agenției Servicii Publice a Republicii Moldova s-a constatat că unitatea de transport Dacia Logan cu n/î XXXX, se afla în posesia unei persoane juridice și anume, figurând în Anexă la licența la SRL „UJ

TAXI”, Compania de Asigurări „GALAS” SA s-a adresat către Regia Transport Electric Chișinău cu scrisoarea nr.29 din 05 ianuarie 2018, prin care a solicitat restituirea benevolă în termen de 5 zile a sumei de 11604 lei.

Prin scrisoarea nr. 070/153 din 21 februarie 2018, Regia Transport Electric Chișinău, a refuzat să restituie suma care a fost primită fără careva temei legal sau contractual în mărime de 11604 lei, indicând precum că Compania de Asigurări „GALAS” SA ar urma să-și restituie suma de la SRL „UJ TAXI”.

Astfel, necunoscând exact dacă SRL „UJ TAXI” și-a respectat sau nu, obligația de asigurare stabilită prin prevederile alin. (1), art. 4 al Legii nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006, Compania de Asigurări „GALAS” SA s-a adresat către aceasta cu cererea prealabilă nr. 225 din 02 martie 2018, prin care a solicitat restituirea daunei în mărime 11604 lei.

Prin răspunsul nr. 1 din 09 martie 2018, SRL „UJ TAXI” a confirmat că deține în locațiune autoturismul de model Dacia Logan cu n/î XXXX, totuși, aceasta a refuzat restituirea daunei, deoarece în calitate de posesor (persoană juridică), și-a asigurat răspunderea sa civilă, deținând contractul de asigurare obligatorie RCAI XXXX din 13 noiembrie 2017.

Respectiv, verificând informația invocată de către SRL „UJ TAXI” prin intermediul programului specializat RCA Data, Compania de Asigurări „GALAS” SA a constatat că, într-adevăr, răspunderea civilă obligatorie a SRL „UJ TAXI” a fost asigurată prin contractul de asigurare obligatorie RCAI XXXX din 13 noiembrie 2017, care a fost încheiat de către Compania de Asigurări „Moldcargo” SA.

Astfel, ținând cont de prevederile alin. (23), art. 8 al Legii nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006, prin care legiuitorul a stabilit că în cazul în care asiguratul persoană fizică, cu excepția întreprinzătorului individual, a transmis autovehiculul pentru care s-a încheiat contractul în posesiunea unei persoane juridice sau a unui întreprinzător individual în temeiul contractului de locațiune sau al altui titlu prevăzut de legislație, riscul celor admiși de persoana juridică sau întreprinzătorul individual să utilizeze autovehiculul nu se consideră asigurat prin contractul încheiat în condițiile alin.(2), este absolut evident că, în asemenea circumstanțe, Compania de Asigurări „GALAS” SA nu urma și nu avea obligația să achite careva despăgubiri de asigurare Regiei Transport Electric Chișinău, deoarece aceasta urma să fie despăgubită de către Compania de Asigurări „Moldcargo” SA, la care își avea asigurată răspunderea civilă obligatorie persoana juridică SRL „UJ TAXI”, care deținea în locațiune unitatea de transport Dacia Logan cu n/î XXXX, aceasta fiind inclusă și în licența ei de activitate.

Ținând cont că Regia Transport Electric Chișinău a primit fără careva temei legal sau contractual de la Compania de Asigurări „GALAS” SA o despăgubire de asigurare, aceasta, urmează să-i restituie Companiei de Asigurări „GALAS” SA suma primită fără justă cauză, iar ulterior, să-și primească despăgubirea de asigurare de la asiguratorul persoanei juridice care deținea în locațiune și în licența de activitate a căreia era inclusă unitatea de transport Dacia Logan cu n/î XXXX, adică de la Compania de Asigurări „Moldcargo” SA.

Reieșind din cele expuse, reclamanta a solicitat instanței de judecată încasarea din contul Regiei Transport Electric Chișinău în beneficiul reclamantei Compania de Asigurări „GALAS” SA, a sumei primite fără temei legal sau contractual în

mărime de 11604 lei, precum și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 06 noiembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 03 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de către Compania de Asigurări „Galas” SA, reprezentată de avocatul Ciorba Sergiu, fiind menținută hotărârea din 06 noiembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

Pentru a decide astfel, instanțele ierarhic inferioare au reținut că, drept urmare a regularizării ineficiente a dosarului de daune, consecințele suportării cheltuielilor privind compensarea despăgubirii de asigurare urmează să fie suportate de către Compania de Asigurări „Galas” SA și nu pot fi puse pe seama ÎM „Regia Transport Electric Chișinău”.

Mai mult, la materialele cauzei nu a fost anexată foaia de parcurs, ceea ce denotă că automobilul era antrenat în interes personal, și nu în interesele companiei de taxi, de unde rezultă că Compania de Asigurări „Moldcargo” este absolvită de obligația de a achita despăgubiri.

În privința termenului de 25 de zile pentru instrumentarea dosarului de daune, instanțele inferioare au constatat că reclamanta oricum l-a depășit, iar legislația prevede, de fapt, un termen de 3 luni în acest sens.

La 06 iulie 2020, Compania de Asigurări „Galas” SA, reprezentată de avocatul Ciorba Sergiu, a declarat recurs împotriva deciziei din 03 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri prin care pretențiile reclamantei să fie respinse integral.

În motivarea recursului a invocat faptul că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, a apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii. Astfel, aceste încălcări ale instanței de apel au dus la soluționarea greșită a litigiului.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele pricinii și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Compania de Asigurări „Galas” SA, reprezentată de avocatul Ciorba Sergiu, este neîntemeiat și urmează a fi declarat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului este de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Alineatul (2) al aceluiași articol prevede că termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei, decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 03 martie 2020 și expediată participanților la proces la 06 mai 2020 (f.d. 249, vol. I), însă la materialele cauzei nu există înscrisuri care să certifice momentul recepționării acesteia de către participanții la proces. Astfel, având în vedere faptul că recursul declarat împotriva deciziei din 03 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost înregistrat la 06 iulie 2020, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, acesta se consideră declarat în termen.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți

participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurentă nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel. În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentei cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurentei, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de Compania de Asigurări „Galas” SA, reprezentată de avocatul Ciorba Sergiu.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios

administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Compania de Asigurări „Galas” SA, reprezentată de avocatul Ciorba Sergiu.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Judecătorii

Svetlana Filincova,

Galina Stratulat,

Iurie Bejenaru